

แนวความคิดภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) และการอ่านภาษาอังกฤษ

ฉัตรสุดา ดวงพลอย

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการสอนอ่านภาษาอังกฤษ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกรวม ๆ ว่า “การอ่าน”) คงจะทราบกันดีว่าการสอนอ่านโดยเน้นให้ผู้อ่านหัดและรู้จักการคาดคะเนอย่างมีแนวทาง (prediction) การเดาความหมายของคำจากเนื้อเรื่อง (context) ตลอดจนการเน้นให้ผู้อ่านอ่านเพื่อจับใจความ (reading for meaning) แทนที่จะอ่านคำต่อคำ (word by word) นั้นล้วนแล้วแต่เป็นการสอนอ่านที่อิงหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) ทั้งสิ้น ศาสตร์ทั้งสองนี้แม้วันที่ยังจะยังประโยชน์มหาศาลให้แก่วงการอ่านในแง่มุมที่วงการศึกษายังไม่เคยประสบมาก่อน บทความนี้จึงเขียนขึ้นเพื่อให้ครูสอนภาษาได้มีโอกาสรู้จักกับทฤษฎีและแนวความคิดทั้งสองนี้พอเป็นสังเขป จุดประสงค์ของบทความนี้ จึงมิใช่เพื่อจะหาคำตอบหรือข้อสรุปว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จะต้องทำอย่างไร หากแต่เพื่อหยิบยกเอาสิ่งที่นักวิชาการได้ค้นคว้ามาเสนอ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่อาจจะเป็นแนวทางให้ครูภาษานำไปประยุกต์เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

แนวความคิดทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics)

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา คือ แขนงวิชาซึ่งเกิดจากการผสมผสานของทฤษฎีทางจิตวิทยา และทางภาษาศาสตร์ นักภาษาศาสตร์โดยทั่ว ๆ ไป สนใจศึกษาภาษาเพื่อการศึกษาบริสุทธิ์เท่านั้น

เขาสนใจศึกษาลักษณะของภาษาในแง่ที่ภาษาเป็นระบบ โดยมีมนุษย์เป็นผู้ใช้ภาษามากกว่าที่จะสนใจศึกษาว่า มนุษย์แต่ละคนรู้ภาษา (acquire) ใช้และเข้าใจภาษาได้ด้วยวิธีใดและอย่างไร ดังนั้นนักภาษาศาสตร์จึงมักจะวิเคราะห์และเปรียบเทียบเรื่องเสียง ไวยากรณ์หรือคำศัพท์ในภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างของภาษา เป็นต้น ส่วนวิชาจิตวิทยานั้น สนใจที่จะศึกษาเฉพาะพฤติกรรม (behavior) และเงื่อนไข (condition) ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้พฤติกรรมการเรียนรู้เกิดขึ้น จะเห็นได้ชัดว่า ศาสตร์ทั้งสองแขนงนี้แยกตัวจากกันอย่างเด็ดขาด เพราะลักษณะความสนใจในเนื้อหาต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามในระหว่างช่วงปี 2493–2502 ก็ปรากฏว่ามีนักจิตวิทยาบางคน ได้เริ่มหันมาสนใจศึกษาทางด้านภาษา และนักภาษาศาสตร์เองก็มีความคิดว่า วิชาจิตวิทยาที่ว่ามีทฤษฎีและข้อคิดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาได้ เพราะการใช้ภาษาของมนุษย์ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อน ด้วยเหตุนี้เอง คำว่า Psycholinguistics จึงได้ถูกบัญญัติขึ้น และนักวิชาการของทั้งสองฝ่ายก็ร่วมมือกันศึกษาค้นคว้า โดยยึดเอาทฤษฎีทั้งสองเป็นหลัก

ความเปลี่ยนแปลงในทางบวกอันแรกที่เกิดขึ้นก็คือ การที่ภาษาศาสตร์แนว Chomskian หรือ Transformation-Generative Grammar ซึ่งมี Noam Chomsky เป็นผู้นำ ได้มามีอิทธิพลอย่างมากต่อภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) ผลสะท้อนประการสำคัญที่สุด คือ การเล็งเห็นความสำคัญของความแตกต่างของภาษาใน 2 ระดับ ระดับแรก คือ ภาษาในระดับที่มองเห็นได้ด้วยตา หรือ โครงสร้างผิว (surface structure) และระดับความหมาย (meaning) ซึ่งเกิดจากโครงสร้างลึก (deep หรือ underlying structure) โดยมีกฎไวยากรณ์ (syntax) เป็นตัวเชื่อมโครงสร้างผิวและโครงสร้างลึกนี้ ถ้าปราศจากกฎเกณฑ์ทางภาษา ความเข้าใจในภาษาจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ยกตัวอย่างเช่นเมื่อคำว่า fishes man catches ไม่ได้เรียงให้ถูกต้องตามกฎการลำดับคำของภาษาอังกฤษ คำทั้งสามนี้จะไม่สามารถสื่อความหมายได้ แต่เมื่อคำทั้งสามถูกเรียงให้ถูกต้องตามกฎการเรียงลำดับของภาษาอังกฤษ คือ man catches fishes จึงจะได้ความหมาย นอกจากนี้ Chomskian Grammar ยังแสดงให้เห็นว่า ความหมายเพียงความหมายเดียว สามารถจะแสดงออกได้ด้วยโครงสร้างผิวที่มากกว่าหนึ่ง เช่น

Tom carried the equipment bag.

The equipment bag was carried by Tom.

จากโครงสร้างผิวทั้งสองนี้ จะเห็นว่า ทั้งสองประโยค^{๕๖}สื่อความหมายเดียวกัน และผู้อ่านที่รู้ภาษาอังกฤษสามารถเข้าใจความหมายเดียวซึ่งแสดงออกด้วยรูปประโยคซึ่งต่างกันได้ เนื่องจากผู้อ่าน “อ่าน” ความหมาย โดยมีไวยากรณ์และประสบการณ์ทางด้านภาษาอังกฤษเป็นเครื่องช่วย

นอกจากนี้ การทดลองของ Kolars (1972, 1973) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา ยังทำให้เราเห็นชัดว่าการอ่านคือการอ่านความหมาย Kolars ทำการทดลองโดยให้เด็กที่สามารถใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสได้ (bilingual) อ่านเรื่องซึ่งเขียนด้วยภาษาอังกฤษปนกับภาษาฝรั่งเศส เช่น

*“His horse, followed de deux bassets,
faisait la terre resonner under its even tread.”*

และให้อ่านข้อเขียนที่เป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน แต่ที่เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสทั้งหมด หรือภาษาอังกฤษทั้งหมด จากการเปรียบเทียบเวลาที่เด็กใช้ในการอ่านเรื่องที่ใช้ทั้งสองภาษาปนกัน และภาษาเดียวปรากฏว่า “เวลา” ที่ใช้ในการอ่านไม่แตกต่างกันเลย ถ้าเด็กจำเป็นต้องเปลี่ยนหรือแปลเรื่องที่เขียนโดยใช้สองภาษา (bilingual passage) ให้เป็นเพียงภาษาหนึ่งภาษาใดในขณะที่อ่านก่อนที่จะเข้าใจความหมายได้ เด็กก็ควรจะต้องใช้เวลาในการอ่านเรื่องที่เขียนโดยใช้สองภาษา (bilingual passage) มากกว่า นอกจากนี้ Kolars ยังให้เด็กอ่านเรื่องที่เขียนด้วยสองภาษา และเรื่องที่เขียนด้วยภาษาเดียวต่าง ๆ ก่อนเริ่มอ่านเขาบอกให้เด็กอ่านอย่างรวดเร็วและถูกต้องที่สุดเท่าที่เด็กจะสามารถทำได้ ผลปรากฏว่า ในขณะที่เด็กอ่านนั้น เด็กได้อ่านคำบางคำผิด โดยการเอาคำอื่นที่มีความหมายเหมือนกันมาแทนที่คำที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เช่น เด็กอ่าน “door” ในขณะที่คำในเนื้อเรื่องคือ “porte” หรือในทางกลับกัน เป็นต้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กจะไม่ย้อนกลับมาอ่านให้ถูกต้อง ซึ่ง Kolars สรุปว่า การที่เป็นเช่นนี้ เพราะเด็กอ่านเอาความหมาย โดยไม่จำเป็นต้องอ่านคำแต่ละคำตามตัวเขียน และเนื่องจากการทดลองอันนี้เองที่ทำให้ Kolars สรุปว่า “Reading is only incidentally visual.”

ทั้งนี้แนวความคิดแบบ Chomskian และการทดลองของ Kolars จึงช่วยสนับสนุนข้อสรุปของนักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่ว่า การอ่านที่มีสัมฤทธิ์ผลนั้นต้องเริ่มต้นด้วยความหมาย ไม่ใช่จากการถอดตัวอักษรออกเป็นเสียงก่อนแล้วจึงถึงความหมายอย่างที่นักทฤษฎีการอ่านและนักภาษาศาสตร์ได้เคยคิดกัน (Bloomfield, 1942; Venesky, 1967)

แนวความคิดทางจิตวิทยาต่อการเรียนรู้ภาษาในช่วงแรกนั้นเห็นว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดขึ้นในรูปแบบของการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (stimulus – response) เพราะถือว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นการเพาะนิสัย (habit formation) และเน้นการเรียนการสอนภาษาโดยการท่องจำและการเลียนแบบแต่เพียงอย่างเดียว แต่นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาปฏิเสธแนวความคิดนี้ เนื่องจากเน้นการวิเคราะห์ภาษาที่แยกภาษาออกจากความคิด (nonmentalist) โดยสิ้นเชิง ต่อมาแนวความคิดใหม่ทางจิตวิทยา ที่ใช้ศึกษาภาษาและพยายามที่จะอธิบายภาษาในแง่ที่ไม่แยกจากความคิด (mentalist) ได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างสูงต่อภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) การศึกษาภายในแง่^{นี้} คือ ความพยายามในการที่จะทำความเข้าใจกับ “กฎเกณฑ์ทางภาษา” ซึ่งผู้ใช้ภาษาแต่ละคนได้ตั้งสมมติฐานขึ้น และทดลองสมมติฐานของตนโดยการใช้ เพื่อที่ว่ากฎเกณฑ์ทางภาษาที่ตนตั้งไว้นั้นถูกต้องและใช้การได้หรือไม่ การเรียนรู้ภาษาด้วยขบวนการ^{นี้} นักจิตวิทยาเชิงภาษาศาสตร์ถือว่า เป็นผลเนื่องมาจากแนวโน้มทางชีววิทยาของมนุษย์ ในการใช้ภาษาซึ่งต่างจากการเรียนภาษาของสัตว์อื่น เช่น นกแก้ว หรือ ลิง เป็นต้น การศึกษาภาษาในแง่^{นี้} เท่ากับว่า นักวิชาการมองเห็นผู้ใช้ภาษา คือ ผู้ใช้ความคิด ดังนั้น ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา จึงมุ่งที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิด ซึ่งหลักการ^{นี้}มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษามาก ไม่ว่าภาษานั้นจะเป็นภาษาแม่ หรือภาษาต่างประเทศก็ตาม

Kenneth Goodman (1967, 1971) จึงได้เสนอแบบจำลอง (model) ของการอ่านซึ่งอิงหลักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และถือว่าขบวนการในการอ่านที่เขาเสนอนี้^{นี้}มีความเป็นสากลคือไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านภาษาอะไร ขบวนการอ่านจะต้องเป็นไปตามแบบจำลอง (model) ^{นี้} ขบวนการ^{นี้}เริ่มต้นด้วยการที่มองเห็น (see) โดยการใช้ตา “มอง” (look) และในขณะที่มองเห็นรับรู้ตัวอักษร^{นี้} ผู้อ่านจะต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้า (prediction) บนพื้นฐานของความรู้และประสบการณ์ในอดีต เพื่อเป็นแกนนำในการเลือกและจับใจความ (sample and select) ขบวนการอ่าน^{นี้}จะเกี่ยวเนื่องกันไปเป็นวงจร จนกว่าการอ่านจะสิ้นสุดลง ขบวนการอ่านในลักษณะ^{นี้} จึงถือว่าการอ่าน คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง “ภาษาและความคิด”

แนวความคิดทางจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาในแง่ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ให้ความสำคัญต่อความคิดของผู้ใช้ภาษามาก ดังนั้น แขนงวิชา จิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) ซึ่งเห็นว่ามนุษย์คือผู้บริโภคข้อมูล (informavores หรือ consumers of information) จึงได้เข้ามามีบทบาทในการศึกษาเกี่ยวกับการอ่าน นักจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychologist) ไม่เชื่อว่าเราจะสามารถอธิบายทักษะในการใช้ภาษาของมนุษย์ได้ด้วยทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response) เพราะการที่มนุษย์สามารถสร้าง (produce) และเข้าใจภาษาได้นั้น ไม่ได้เนื่องมาจากการที่มนุษย์สามารถสร้างเส้นใยเชื่อม S-R ได้เป็นผลสำเร็จ เพราะในโลกของการใช้ภาษาที่แท้จริงนั้น มนุษย์สร้างประโยคที่ใช้ในรูปแบบที่แปลกใหม่ตลอดเวลา และในขณะที่เดียวกันก็สามารถเข้าใจประโยคแปลกใหม่อื่น ๆ ได้เช่นกัน ดังนั้นความเข้าใจภาษาของมนุษย์จึงต้องขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์ของภาษา ไม่ใช่การพัฒนาของกิจนิสัย (development of habits) ดังนั้นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychologist) จึงสนใจศึกษาลักษณะวิธี (manner) ที่มนุษย์เรียนรู้ ที่ความหมาย เรียบเรียง (organize) เก็บ (store) และดึงเอาความรู้ (retrieve) ที่ได้รับจากการเรียนรู้ออกมาใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกเขาสนใจศึกษาลักษณะที่มนุษย์พัฒนาและใช้ภาษา เพราะภาษาเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า เป็นศูนย์กลางของพฤติกรรมทางสมองของมนุษย์ (human mental behavior) หรืออีกนัยหนึ่งภาษา คือเครื่องมือในการคิด นักจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychologist) ได้หวังและตั้งข้อสังเกตไว้ว่าคำตอบสำหรับปัญหาข้อข้องใจหลายข้อที่สำคัญ ๆ ของพวกเขาที่เกี่ยวกับเรื่องความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ จะเป็นที่เปิดเผยถ้าพวกเขาสามารถเข้าใจได้ว่า มนุษย์สามารถเข้าใจภาษาโดยการอ่านได้อย่างไร ดังนั้นพวกเขาจึงหันมาทุ่มเทให้กับการค้นคว้าเรื่องการอ่านอย่างกว้างขวาง โดยเน้นศึกษาเรื่อง ลักษณะโครงสร้างความทรงจำ (memory structure) โครงสร้างความรู้ (knowledge structure) การเรียนรู้ (learning) และความเข้าใจ (comprehension) เป็นต้น โดยให้การอ่านเป็นสะพานโยงไปสู่การศึกษาเรื่องนั้น ๆ

นักจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychologist) ได้กลับไปค้นคว้าและวิเคราะห์งานวิจัยของคณรุ่นก่อน ๆ และได้พบว่างานทดลองของ Sir Frederik C. Bartlett (1932) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการจำนั้นมีค่าควรแก่การทบทวนอีกครั้งหนึ่ง ผลจากงานวิจัยของ Bartlett

สรุปว่าการอ่านและการไปสู่ความหมายของสิ่งที่อ่าน เป็นขบวนการที่เรียกว่า reconstruction of meaning หรือการสร้างความหมายขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งของตัวผู้อ่านเอง เนื่องจาก Bartlett พบว่า กลุ่มประชากรของเขาจำความคิด (idea) ที่แต่ละคนได้รับจากเรื่องที่อ่าน ไม่ได้จำความหมายตามตัวอักษร (verbatim) ผลการทดลองนั้นดูเผิน ๆ แล้ว ไม่น่าที่จะก่อให้เกิดความตื่นตัวในวงการได้เลย แต่เนื่องจากความสนใจในปัจจุบัน คือ การพยายามทุกวิถีทางที่จะไขข้อข้องใจไปสู่การอ่าน ดังนั้นงานของ Bartlett จึงมีอิทธิพลอย่างมาก โดยเฉพาะข้อสรุปของเขา เพราะ Bartlett เห็นว่า ผู้อ่าน คือ แหล่งที่มา (source) ของความหมาย เนื่องจากผู้อ่านแต่ละคนต่างก็มีประสบการณ์ โลกทัศน์ ตลอดจนความเชื่อ ทัศนคติและอคติที่แตกต่างกันออกไป สิ่งเหล่านี้จะมาบีบคั้นในขณะที่เราอ่าน Bartlett จึงได้บัญญัติศัพท์ขึ้นมาเพื่อให้มีความหมายครอบคลุมสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วว่า “Schema” ดังที่ Neisser (1976) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า

“.....¹ (Schema is) that portion of the entire perceptual cycle which is internal to the perceiver² (reader), modifiable by experience, and somehow specific to what is being perceived”
(p. 54).

ซึ่งหมายความว่า schema นั้นคือส่วนของวงจรประสาทสัมผัสทั้งหมด (ซึ่งได้แก่การสัมผัสรับรู้ทางหู ตา จมูก ปาก) ของผู้รับประสาทสัมผัสนั้น (เช่น ผู้อ่าน) และ schema นี้สามารถที่จะถูกปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงได้โดยประสบการณ์

แนวความคิดเรื่อง Schema นี้ เป็นที่สนใจของ Cognitive Psychologist มาก และได้ตั้งทฤษฎีเรียกว่า Schema Theory ขึ้นซึ่งในที่นี้จะไม่กล่าวถึงรายละเอียดของทฤษฎี หากแต่จะพูดถึงเฉพาะส่วนที่เป็นประโยชน์ทางการอ่านเพียงสังเขป

ตามหลักการของ Schema Theory นั้น ถือว่า ทั้งผู้อ่านและผู้เขียนต่างก็มีโครงสร้างของความรู้ (knowledge structure หรือ schema) เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ Schema Theory ตั้งสมมติฐานว่า ความรู้และความจำของมนุษย์ ก่อรูปร่างขึ้นในลักษณะที่เป็นโครงสร้าง (structure) มิใช่หารูปแบบไม่ได้ ดังนั้นเมื่อผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น ซึ่งก็คือ

1, 2 ในวงเล็บคือส่วนที่ผู้เขียนเพิ่มเติม

schema ออกมาเป็นงานเขียน งานเขียนนั้นจึงเป็นตัวแทนโครงสร้างของความรู้ของผู้เขียนนั่นเอง ดังนั้นถ้า schema ของผู้อ่านและผู้เขียนแตกต่างกันมากก็เป็นไปได้ที่ผู้อ่านจะไม่เข้าใจเรื่องที่ตนอ่าน นอกจากนี้ schema ยังมีความหมายรวมไปถึงลักษณะโครงสร้างของงานเขียน (Schema of the text) ในลักษณะต่างๆ เช่น นิทาน นิยาย บทบรรยายโวหาร (expository prose) เป็นต้น ซึ่งหมายความว่า ลักษณะโครงสร้างภายในของงานเขียนแต่ละประเภท (genre) ก็ย่อมแตกต่างกันออกไป และแม้แต่งานเขียนประเภทเดียวกันก็สามารถมีโครงสร้างที่ต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับตัวผู้เขียนที่เลือกจะให้ระดับความสำคัญแก่ข้อความใด นักจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychologist) จึงได้ตั้งสมมติฐานว่าโครงสร้างหรือการเรียบเรียงเนื้อหาของงานเขียน ย่อมจะมีอิทธิพลต่อการอ่านและได้ทำการวิจัยเพื่อพิสูจน์สมมติฐานนี้อย่างกว้างขวาง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค (Discourse Analysis) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์งานเขียนนั้นๆ (Meyer, 1975; Thorndyke, 1977; Marshall and Glock, 1978-1979)

เมื่อก้าวถึงการวิเคราะห์ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค (Discourse Analysis) จำเป็นจะต้องย้อนไปกล่าวถึงงานของนักภาษาศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากวิธีนี้ถูกคิดค้นขึ้นโดยนักภาษาศาสตร์และมีบทบาทต่อการเรียนการสอนอ่านมาก Discourse Analysis นี้เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการกลับมาใหม่อีกครั้งหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) ในวงการศึกษ ในช่วงประมาณสิบกว่าปีที่ผ่านมานักภาษาศาสตร์บางท่านได้หันมาสนใจศึกษาเรื่องความหมาย (semantics) แทนที่จะจำกัดตนเองอยู่แต่เพียงการศึกษาหน่วยย่อยของภาษา (linguistic units) และไวยากรณ์ (syntax) การที่นักภาษาศาสตร์หันมาศึกษาเรื่องความหมาย (semantics) กันอย่างจริงจังนี้ เท่ากับว่าพวกเขาได้เริ่ม “วิเคราะห์” ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค (discourse level) เช่น บทสนทนา (dialogue) บทความ และ เรื่องสั้น เป็นต้น และมองเห็นภาษาในระดับที่ปรากฏในความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ภาษาในระดับนี้ ทำให้นักภาษาศาสตร์มองเห็นความสัมพันธ์และความสำคัญของส่วนประกอบต่างๆ ของงานเขียนต่อความหมายทั้งหมดของงานเขียนชิ้นใดชิ้นหนึ่ง นอกจากนี้การวิเคราะห์ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค (Discourse Analysis) ยังทำให้นักภาษาศาสตร์ ได้เริ่มเห็นความจริงที่ว่า ข้อความต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็น discourse นั้น มีระดับความสำคัญ (prominence) ที่ไม่เท่าเทียมกัน นั่นคือ โครงสร้างของภาษา (ไม่ว่าจะเป็นภาษาเขียนหรือภาษาพูด) จะ

ประกอบกันด้วย เนื้อหาสำคัญที่เป็นแกนกลาง (main line) และเนื้อหาที่เป็นส่วนประกอบ (supporting information) (Grimes, 1975; van Dijk and, Kintsch, 1977; Longacre, in press) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แนวความคิดนี้ได้มาเสริมความคิดทาง Schema Theory โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของโครงสร้างของงานเขียนมากยิ่งขึ้น

สำหรับผู้ที่สนใจใฝ่ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ Schema Theory ขอให้อ่านงานเขียนของ Neisser (1976) เป็นหลัก และอ่านงานของผู้อื่นเช่น Rumelhart และ Ortony (1977) และ Spiro (1977) เป็นต้นต่อไป

สรุปแล้วแนวความคิดของ Schema Theory นี้มองการอ่านว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง “ผู้อ่านและงานเขียน” ซึ่งเป็นคำกล่าวที่สนับสนุนและกลมกลืนกับความคิดของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่ว่า การอ่าน คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง “ภาษาและความคิด”

แนวความคิดภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาและจิตวิทยาการเรียนรู้มีบทบาทอย่างไรต่อการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

ตามหลักการในการอ่านที่ Goodman กล่าวถึงนั้น เขาอธิบายถึงผู้อ่านที่ประสบผลสำเร็จในการอ่านแล้ว (fluent or proficient reader) แต่สำหรับนักเรียนไทยที่อ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหลักการอ่านเชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) จะสามารถให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางอะไรได้บ้าง จึงจะอธิบายต่อไป

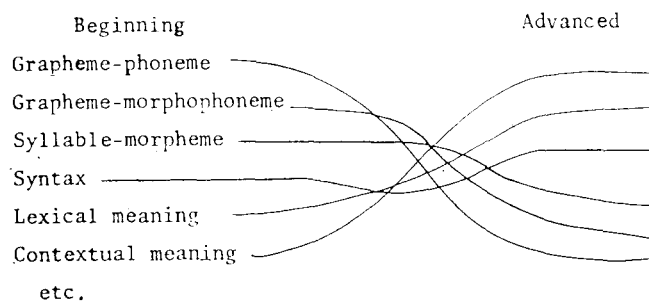
จากข้อความที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น ผู้อ่านจะเห็นได้ว่า การอ่านที่จะประสบผลสำเร็จนั้น ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง 4 ประการ คือ

1. ความรู้ทางภาษา (linguistic knowledge)
2. ประสบการณ์ โลกทัศน์ ความรู้ ความเชื่อต่างๆ (schema) ซึ่งหมายรวมไปถึงความรู้ และความพร้อมในเนื้อหาของผู้อ่านต่อสิ่งที่จะอ่าน (conceptual readiness)
3. ความสมบูรณ์ในตนเองของเนื้อเรื่อง หรืองานเขียนนั้นๆ (conceptual or semantic completeness)

4. โครงสร้างของงานเขียน (text schema)

สิ่งแรกที่ครูภาษามองเห็นและถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ ก็คือ ความรู้ทางภาษานั้นเอง Coady (1979) กล่าวว่าความรู้ทางภาษาในระดับต่าง ๆ กัน คือ ตั้งแต่ระดับที่มองเห็นได้ด้วยตา (concrete) อันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและคำ จนถึงระดับที่มองด้วยตาไม่เห็น (abstract) คือ ระดับการจับความหมายนั้นเป็นส่วนสำคัญในการอ่าน และผู้อ่านจะพัฒนาไปตามขั้นตอนดังแผนภูมิข้างล่างนี้ (Shuy, 1975)

PROCESS STRATEGIES

ในขั้นเริ่มแรกนั้น ผู้เริ่มอ่าน (ด้นซ้าย) จะต้องฟังภาษาในระดับ concrete มาก โดยจะเริ่มที่การเรียนรู้เสียงให้สัมพันธ์กับตัวอักษร และการรู้ความหมายของคำแต่ละคำ แต่การอ่านจะเปลี่ยนไปเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านเพิ่มขึ้น และเมื่ออ่านเก่งแล้ว (advanced reader) จะสามารถอ่านเอาความหมายได้เลย

Goodman (1971) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนอ่านภาษาที่สองนั้นจะง่ายสำหรับผู้รู้หนังสือในภาษาแม่ของตนแล้ว และดูเหมือนว่าประสบการณ์ของครูสอนภาษาก็สนับสนุนคำกล่าวนี้ (Coady, 1979) เช่น ผู้อ่านที่เคยอ่านภาษาแม่ในระบบพยัญชนะ (alphabetical language) มาแล้ว ไม่จำเป็นต้องเรียนหลักการอ่านในระบบอื่นอีกเมื่อเรียนภาษาที่สอง แต่อย่างไรก็ตาม Yorio (1971) ได้ชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จในการอ่านภาษาต่างประเทศนั้นขึ้นอยู่กับความชำนาญ (proficiency) ในภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ของผู้อ่าน เพราะการคาดการณ์ล่วงหน้า (prediction) หรือการเดาในขณะที่อ่านจะเป็นไปได้ยาก ถ้าผู้อ่านไม่มีความรู้ในภาษาที่อ่านอย่าง

เพียงพอ นอกจากนั้นขณะที่ผู้อ่านอ่าน เขาจะต้องนึกทวนคำที่อ่านผ่านไป แล้ว ซึ่งอาจจะเป็นคำที่ไม่เคยเห็นมาก่อน และโยงเข้ากับคำที่กำลังอ่านอยู่ การอ่านในลักษณะนี้เกินขีดความสามารถของความทรงจำ (short-term memory span) เพราะฉะนั้นผู้อ่านจะลืมคำที่เพิ่งอ่านผ่านไป การอ่านในลักษณะนี้จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้าและไม่ต่อเนื่อง และความเข้าใจจะไม่เกิดขึ้น ซึ่งสาเหตุใหญ่เนื่องมาจากผู้อ่านขาดความรู้หรือความชำนาญทางภาษานั้นเอง

แต่อย่างไรก็ตาม Coady (1979) ได้ให้ข้อสังเกตว่ามีนักเรียนอีกเป็นจำนวนมากที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี แต่ไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน ซึ่งอันนี้แสดงให้เห็นว่า ปัญหาสำหรับนักเรียนที่อ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ ปัญหาในการอ่าน และปัญหาทางภาษา เขาตั้งข้อสังเกตที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการเรียนอ่านนั้นครูผู้สอนใช้เวลาส่วนใหญ่หมดไปในการทำแบบฝึกหัดท้ายบท และใช้เวลาเพียง 10-15 นาทีในการอ่านอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ ถ้าเราลองมองกลับมาดูการเรียนการสอนอ่านภาษาต่างประเทศแก่นักเรียนไทยดูบ้าง เราก็จะพบว่าการเรียนการสอนอ่านเป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ เวลาส่วนใหญ่ถูกใช้ไปในการทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ ซึ่งจุดประสงค์หลักก็คือ เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน และในขณะที่ทำแบบฝึกหัดมากมายนั้นเอง นักเรียนเกิดความเข้าใจผิด ๆ คิดว่าการอ่านนั้นคือการที่จะต้องอ่านทุกคำ เพื่อที่จะสามารถตอบคำถามท้ายบทได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นในขณะที่อ่าน เขา "จำเป็น" ต้องรู้จักพท์หมด *ทุกคำ* ไม่ว่าคำนั้นจะมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ต่อเนื้อเรื่องและความเข้าใจ และที่ฟังก็คือพจนานุกรม เพราะฉะนั้นขบวนการของการอ่านในลักษณะนี้จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้าและไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขบวนการของการอ่าน (reading process) ไม่ต่อเนื่อง นักเรียนไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมหาวิทยาลัย ควรจะได้รับการถ่ายทอดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการอ่านให้ถูกต้อง นักเรียนควรที่จะได้รับการสอนและปลูกฝังความเชื่อใหม่ว่า การอ่านนั้น คือ การอ่านเพื่อความหมาย (reading for meaning) และขณะที่อ่านผู้อ่านไม่จำเป็นต้องรู้ความหมายของคำทุกคำที่อ่าน เพราะระดับความสำคัญของข้อความนั้นไม่เหมือนกัน และผู้อ่านสามารถใช้ประสบการณ์ ตลอดจนความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมา (schema) และเนื้อหา (context) ในเรื่อง เพื่อการเดาความหมายของคำบางคำได้ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพจนานุกรมในทุกโอกาส นอกจากนี้นักเรียนควรจะทราบว่า การอ่านนั้นสามารถทำได้ในหลาย

{ รูปแบบแล้วแต่จุดประสงค์ในการอ่านข้อเขียนแต่ละชั้น โดยทั่วไปแล้วทักษะในการอ่านแบ่งออกได้เป็น 4 แบบ คือ

1. การอ่านแบบที่เรียกว่า skimming คือ การอ่านแบบเปิดผ่านไปเร็ว ๆ โดยปกติการอ่านแบบนี้ ผู้อ่านจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือคำถามที่ต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจง สำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในใจแล้ว การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านต้องรู้จักใช้ ชื่อเรื่อง และหัวข้อใหญ่ ย่อย่อให้เป็นประโยชน์ แต่อย่างไรก็ตาม การอ่านแบบนี้เมื่อลองทำดูแรก ๆ จะรู้สึกว่ายาก เนื่องจาก การอ่านเป็นทักษะ เพราะฉะนั้นจึงต้องการการฝึกฝน คือ ต้องอ่านแบบนี้ให้บ่อยและมากขึ้นนั่นเอง ในระยะเริ่มต้นนี้ ครูควรจะเป็นผู้ช่วยชี้แนะว่านักเรียนควรจะต้องคำถามอะไรไว้ในใจก่อนการเริ่มอ่าน และควรจะใช้อะไรเป็นหลักในการที่จะช่วยให้การอ่านแบบนี้ดำเนินต่อไปได้ หลังจากการฝึกฝนแล้ว นักเรียนจะพบว่าเริ่มรู้จักการใช้การคาดคะเน (prediction) การเลือกจับใจความและหลังจากนั้นจะพบว่าตนเองสามารถอ่านได้เร็วขึ้น

2. การอ่านแบบ scanning การอ่านแบบนี้ต่างจากการอ่านแบบแรกตรงที่ว่าจุดประสงค์ของการอ่านต้องการข้อมูลเฉพาะเจาะจงมากกว่าแบบแรก เช่น วันที่ ตัวเลข หรือสถานที่ เป็นต้น การอ่านแบบนี้ครูควรจะสอนให้นักเรียนใช้ตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวใหญ่ (capitalized word) หรือวลีสั้น ๆ ที่มีคำสำคัญอยู่ด้วยให้เป็นประโยชน์นอกเหนือจากเทคนิคในข้อแรก ในการหัดอ่านขั้นแรกแบบ skim และ scan นี้ ครูจำเป็นต้องเลือกบทเรียนที่สมจริง และนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ของการอ่านทั้งสองแบบนี้ได้อย่างชัดเจน เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ หน้าข่าวกีฬา รายการอาหารหรือหน้าโฆษณา เป็นต้น

จากการได้ฝึกอ่านทั้งสองแบบนี้ จะทำให้นักเรียนทราบว่า การอ่านให้ได้ใจความตามจุดประสงค์ที่ต้องการนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ และสามารถทำได้โดยไม่จำเป็นต้องอ่านแบบคำต่อคำ แต่ด้วยการรู้จักเลือกจับใจความ (sample and select)

3. การอ่านเอารายละเอียด (thorough reading) การอ่านแบบนี้คือการอ่านเมื่อผู้อ่านต้องการที่จะเข้าใจความหมายทั้งหมดของผู้เขียน ทั้งจุดใหญ่ใจความและรายละเอียดปลีกย่อย การอ่านแบบนี้ คือ ทักษะการอ่านที่การเรียนการสอนอ่านทั่ว ๆ ไป เน้นหนักกันมาก และจุดอ่อนของการสอนอ่านก็ดูเหมือนจะอยู่ตรงนั่นเอง คือ การให้ความสำคัญกับการอ่านแบบคำต่อคำ เป็น

การเน้นการอ่านเอารายละเอียดปลีกย่อยจนเกินไป จนเรามองข้ามความจริงไปว่า ในการถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนออกมาเป็นข้อความนั้น ผู้เขียนเองก็ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ข้อความที่เขาเขียนในระดับเดียวกัน และการอ่านเอารายละเอียดนั้นไม่จำเป็นเสมอไป ทั้งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านและลักษณะของงานเขียนนั้น ๆ ประเภทของงานเขียนที่ต้องการการอ่านเอารายละเอียดมักจะได้แก่รายงานการวิจัยและตำราเรียน เป็นต้น ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีได้หมายความว่า การอ่านเอารายละเอียดจะเป็นทักษะการอ่านที่ไม่จำเป็น หรือไม่ควรรสอน หากแต่ต้องการจะชี้ให้เห็นว่า การเน้นการสอนอ่านแบบเอารายละเอียดแต่เพียงอย่างเดียวนั้น อาจทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควรในการอ่านงานเขียนซึ่งมีมากมายหลายประเภท ดังนั้นนักเรียนควรจะเข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของการอ่านหนังสือ ว่าหนังสือต่างประเภทกัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านที่ต่างกัน จะต้องการทักษะในการอ่านที่ต่างกันด้วย

4. การอ่านเชิงวิจารณ์ (critical reading) การอ่านแบบนี้เป็นทักษะการอ่านระดับสูงสุด คือ ผู้อ่านสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ตนอ่านไปแล้วได้ เหมือนดังหนึ่งอ่านหนังสือในภาษาแม่ของตน เช่น ใช้เหตุผลต่อรองกับสิ่งที่ปรากฏในข้อเขียนนั้นว่า ผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือว่าจากประสบการณ์ที่มีมาสนับสนุนข้อโต้แย้งของผู้เขียนงานชิ้นนั้น ๆ หรือไม่ เป็นต้น การที่จะฝึกนักเรียนให้มีโอกาสใช้เหตุผลประกอบการอ่าน ก็คือการเปิดโอกาสให้มีการโต้เถียง (discussion) หลังจากอ่านข้อเขียนชิ้นใดชิ้นหนึ่งแล้ว แต่โดยปกติแล้วในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศนั้น นักเรียนมักไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการใช้ความคิดประกอบการอ่านเท่าใดนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า มัวแต่พะวงกับการอ่านตามตัวอักษรแต่เพียงอย่างเดียว และบทเรียนเองก็มักจะไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ความคิดเชิงวิจารณ์ ดังนั้น การอ่านจึงมักจะเป็นการเชื่อความคิดของผู้อื่นเสียเป็นส่วนใหญ่

เมื่อพูดถึงตัวผู้อ่านแล้ว ก็จำเป็นที่จะต้องพูดถึงงานเขียน (Text) ที่ผู้อ่านอ่าน เนื่องจากการวิเคราะห์ภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค (Discourse Analysis) และ Schema Theory ทำให้เราทราบว่างานเขียนแต่ละชิ้นแต่ละประเภทนั้นมีโครงสร้างที่ต่างกัน ดังนั้นลักษณะโครงสร้างของงานเขียนจึงมีอิทธิพลต่อการอ่านด้วย โดยปกติแล้วเมื่อใดก็ตามที่การอ่านล้มเหลว ครุมักจะคิดแต่เพียงว่าเป็นเพราะคนอ่านอ่านไม่เก่ง หรือความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดีพอ โดยที่ลืมนึกไปว่า สิ่งที่สามารถทำให้การอ่านล้มเหลวได้ก็คือ สิ่งที่นักเรียนอ่านนั่นเอง แนวความคิด

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และจิตวิทยาการเรียนรู้เชื่อว่าความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้ยาก ถ้าเรื่องที่เราอ่านไม่มีเนื้อความสมบูรณ์ในตัวเอง (conceptually complete) ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านมีความพร้อมในเนื้อหาที่กำลังอ่าน (conceptual readiness) มาก ซึ่งก็คือส่วนหนึ่งของประสบการณ์จากการเรียนรู้ (schema) นั้นเอง ผู้อ่านจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องราวได้ นอกจากนี้งานเขียนของแต่ละบุคคลย่อมจะสะท้อนความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนออกมาทางตัวหนังสือ ดังนั้นถ้างานเขียนชิ้นใดเสนอเรื่องราวที่ผิดแผกไปจากวัฒนธรรมและความเชื่อดั้งเดิมของผู้อ่าน การอ่านก็อาจจะประสบผลสำเร็จได้ยาก เนื่องจาก schema ของผู้เขียนและผู้อ่านไม่สามารถกลมกลืนกันได้ ดังนั้น เรื่องราวหรือบทเรียนที่ครูเลือกมาให้ให้นักเรียนอ่าน จึงควรที่จะเป็นเรื่องที่มีเนื้อความสมบูรณ์ชัดเจน อยู่ในระดับที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ และครูควรจะทำหน้าที่เชื่อมช่องว่างระหว่างนักเรียนและบทเรียน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในกรณีที่บทเรียนสะท้อนวัฒนธรรมซึ่งต่างไปจากวัฒนธรรมของนักเรียน โดยครูควรมีบทเรียนนำเพื่อเข้าสู่บทเรียนจริง เพื่อเป็นการเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะอ่านเรื่องราวนั้น ๆ ได้

นอกจากนี้ โครงสร้างของงานเขียนซึ่งเป็นตัวแทนโครงสร้างทางความคิดและตรรกวิทยา (logic) ก็มีบทบาทต่อการอ่านเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น บทบรรยายโวหาร (expository prose) ในภาษาอังกฤษนั้น การดำเนินเรื่องราวจะเป็นไปในแนวเส้นตรง (linear development) เป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ผู้เขียนมักจะเสนอความคิดเห็นกว้าง ๆ ก่อนแล้วจึงทะลอมเข้าสู่ความสำคัญ หรืออาจจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม คือ พูดถึงใจความสำคัญก่อนแล้วจึงอธิบายขยายความขึ้น ซึ่งเป็นการดำเนินเรื่องตามขั้นตอนไม่วกวน (Kaplan, 1966) ดังนั้นนักเรียนควรที่จะได้มีโอกาสทำความเข้าใจ และความคุ้นเคยกับโครงสร้างทางความคิดของชาวตะวันตก นอกจากนี้ นักเรียนควรจะได้รับฝึกให้รู้จักใช้ประโยชน์ของ ชื่อเรื่อง บทนำ หัวข้อเรื่องใหญ่ เรื่องย่อย และบทสรุป เป็นต้น เพื่อช่วยในการเรียบเรียงและติดตามความคิดของผู้เขียน เพราะวิธีการรวบรวมและเรียบเรียงภาษาในลักษณะเหล่านี้ (language convention) ทำให้ผู้อ่านสามารถจับได้ว่าผู้เขียนรวบรวมและเรียบเรียงความคิดอย่างไร ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการช่วยเสริมการทำความเข้าใจและการจำเรื่องราวนี้ ๆ ได้

ข้อสรุป

การศึกษาภาษาและการอ่านของนักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา และจิตวิทยาการเรียนรู้นั้นแตกต่างออกไปจากแง่มุมที่นักวิชาการทางการอ่านเคยศึกษามาก่อน ศาสตร์ทั้งสองแขนงนี้ยอมรับว่า ขบวนการอ่านเป็นพฤติกรรมขั้นสูงที่ซับซ้อนของมนุษย์ แม้ว่าการศึกษาและค้นคว้าทางการอ่านนั้นจะได้ดำเนินมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ทิศทางของการศึกษาค้นคว้าที่ยังประโยชน์ให้แก่วงการอย่างจริงจังก็เพิ่งจะเริ่มเมื่อศาสตร์ทั้งสองแขนงนี้ได้เข้ามามีบทบาท แต่ทว่าก็ยังมีความอีกหลายคำถาม ที่ยังอยู่ในใจของนักวิชาการเหล่านี้ ซึ่งถ้าพวกเขาตอบได้ ก็จะเป็นหนทางไปสู่ความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็ย่อมเป็นประโยชน์ต่อวงการการเรียนการสอนอ่านอย่างแน่นอน

หนังสืออ้างอิง

- Anderson, R.C. "The Notion of Schemata and the Educational Enterprise: General Discussion of the Conference." In R.C. Anderson, R.J. Spiro, and W.E. Montague (Eds.), *Schooling and the Acquisition of Knowledge*. (Erlbaum, 1977).
- Bartlett, F.C. *Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology*. Cambridge Press, 1932.
- Bloomfield, L. "Linguistics and Reading." *Elementary English*, 19 (1942), 125-130; 183-186.
- Clarke, M.A. and S. Silberstein. "Toward a Realization of Psycholinguistic Principles in The ESL Reading Class." In R. Mackay, B. Barkman, and R.R. Jordan (Eds.), *Reading In A Second Language*. (Newbury House, 1979).
- Coady, J. "A Psycholinguistic Model of the ESL Reader." In R. Mackey, B. Barkman and R.R. Jordan (Eds.), *Reading In A Second Language*. (Newbury House; 1979).
- Gibson, E.J. "The Ontogeny of Reading." *American Psychologist*, 25 (1970), 136-143
- Goodman, K. "Reading: A Psycholinguistic Guessing Game." *Journal of the Reading Specialists*, 6 (1967), 126-135.
- "Psycholinguistic Universals in the Reading Process." in P. Pimsleur and T. Quinn (Eds.), *The Psychology of Second Language Learning*. (Cambridge University Press, 1971).

- Grimes, J. *The Thread of Discourse*. Mouton and Company, 1975.
- Kaplan, R.B. "Cultural Thought Patterns in Intercultural Education." *Language Learning*, 16 (1966), 1-20
- Kolers, Paul A. "Experiments in Reading." *Scientific American*, (1972), 227, 84-91.
- "Three Stages of Reading." In F. Smith (Ed.), *Psycholinguistics and Reading*. (Holt, Rinehart and Winston, 1973).
- "Reading is Only Incidentally Visual." In K.S. Goodman and J.T. Fleming (Eds.), *Psycholinguistics and the Teaching of Reading*. (IRA, 1977).
- Longacre, R.E. *The Grammar of Discourse : National and Surface Structure*. In press
- Marshall, N. and M.D. Glock. "Comprehension of Connected Discourse : A Study into the Relationships Between the Structure of Text and Information Recalled." *Reading Research Quarterly*, 1 (1978-1979), 10-56.
- Meyer, B.J.F. *The Organization of Prose and Its Effects on Memory*. North Holland Publishing Company, 1975.
- Neisser, U. *Cognition and Reality : Principles and Implications of Cognitive Psychology*. W.H. Freeman and Company, 1976
- Rumelhart, D.E. and A. Ortony. "The Representation of Knowledge in Memory." In R.C. Anderson, R.J. Spiro, and W.E. Montague (Eds.), *Schooling and the Acquisition of Knowledge*. (Erlbaum, 1977).
- Shuy, R. Talk given at Ohio University on April 24, 1975.
- Thorndyke, P.W. "Cognitive Structures in Comprehension and Memory of Narrative Discourse." *Cognitive Psychology*, 9 (1977), 77-110.
- Venezky, R.L. "English Orthography : Its Graphical Structure and Its Relation to Sound." *Reading Research Quarterly*, 2 (1967) 75-106.
- Yorio, C.A. "Some Sources of Reading Problems for Foreign Language Learners." *Language Learning*, 21 (1971), 107-115
- van Dijk, T. and W. Kintsch. "Cognitive Psychology and Discourse : Recalling and Summarizing Stories." In W.U. Dressler (Ed.) *Trends in Text Linguistics*. (De Gruyter, 1977).